

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

10.06.2021

п.г.т.Алексеевское

КАРАР

№ 203

**Татарстан Республикасы
Алексеевск муниципаль районының
«Сахаровка төп белем бирү мэктәбе»
Муниципаль бюджет гомуми белем бирү
учреждениесе Уставын раслау турында**

Муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе Уставын «Россия Федерациясенде мәгариф турында» 2012 елның 29 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законның 108 маддәсендәге 5 өлешенә туры китерү максатларында һәм, Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгының 2020 елның 28 декабрендәге П 2165/20-Д-ГН номерлы Мәгариф өлкәсендә күзәтчелек һәм контроль Департаментының Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының муниципаль казна учреждениесенде хокук бозуларны бетерү турында курсәтмәсен исәпкә алып,

карап бирәм:

1. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «Сахаровская төп белем бирү мэктәбе» Муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе Уставын яңа редакциядә расларга (Кушымта).

2. «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «Сахаровка төп белем бирү мэктәбе» Муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе Уставын раслау турында» Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Башкарма комитетының 2017 елның 31 июлendәге 313 номерлы каарын үз көчен югалткан дип танырга.

3. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «Сахаровка төп белем бирү мэктәбе» Муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе директорына (Чилибьев Т.А.) Уставын гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә алырга.

4. Әлеге каарының үтәлешен контролъдә тотуны башкарма комитет житәкчесенең социаль мәсьәләләр буенча урынбасары А.В. Симашевага йөкләргә.

Башкарма комитет житәкчесе

О.А.Гайнуллин

Татарстан Республикасы
Алексеевск муниципаль районы
башкарма комитетының
2021 елның 10 июнендәгэ
203 номерлы каары белән
РАСЛАНДЫ

Башкарма комитет житәкчесе
О.А.Гайнуллин

**Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районның
«Сахаровка төп белем бирү мәктәбе» Муниципаль бюджет
гомуми белем бирү учреждениесе
У С Т А В Ы**

2021 ел

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Элеге Устав Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районның «Сахаровка төп белем бирү мәктәбе» Муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе эшчәнлеген жайга сала (алга таба - Учреждение).

1.2. Учреждениене гамәлгә куючы - Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль района муниципаль берәмлеге.

1.3. Учреждениене тулы рәсми исеме рус телендә:

Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение «Сахаровская основная общеобразовательная школа» Алексеевского муниципального района Республики Татарстан.

Учреждениене кыскартылган рәсми исеме рус телендә: МБОУ «Сахаровская ООШ».

Учреждениене тулы рәсми исеме татар телендә: Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы «Сахаровка төп белем бирү мәктәбе» Муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе.

Учреждениене кыскартылган рәсми исеме татар телендә: МБГБУ «Сахаровка төп мәктәбе».

1.4. Учреждение үз эшчәнлегенең төп максаты буларак табыш алынмаган һәм катнашучылар арасында алынган табышны бүлешми торган коммерцияле булмаган оешма булып тора.

1.5. Учреждение юридик зат булып тора, аерымланган мәлкәткә ия, мөстәкыйль баланслы, билгеләнгән тәртиптә кредит оешмаларында счетлар һәм Федераль казначылыкның территориаль органнарында, Татарстан Республикасының финанс органнарында шәхси счетлар ачарга хокуклы, үз исеменнән шартнамәләр төзергә, мәлкәти һәм мәлкәти булмаган шәхси хокуклар сатып алырга һәм гамәлгә ашырырга, бурычлар тотарга, судта дәгъвачы һәм жавап бируче булырга мөмкин.

1.6. Учреждениене үз исеме белән рус һәм татар телләрендә мөһер, штамп, бланклар, шулай ук билгеләнгән үрнәктәге башка мөһерләр һәм штамплары бар, товар билгесе, фирма исеме, эмблемасы һәм башка реквизитлары булырга мөмкин.

1.7. Учреждение эшчәнлек вакытын чикләмичә төzelгән.

1.8. Оештыру-хокук формасы: муниципаль учреждение.

1.9. Учреждение тибы: бюджет.

1.10. Белем бирү оешмасының төре: гомуми белем бирү учреждениесе.

1.11. Учреждениене үрнашкан урыны: Татарстан Республикасы Алексеевск районы Сахаровка авылы.

1.12. Юридик зат адресы: 422931, Татарстан Республикасы, Алексеевск районы, Сахаровка ав., Тыныч ур., 101 й.

1.13. Образовательная деятельность осуществляется по адресам:

422931, Татарстан Республикасы, Алексеевск районы, Сахаровка ав., Тыныч ур., 101 й.

422931, Татарстан Республикасы, Алексеевск районы, Сахаровка ав., Юл ур., 2 й.

422933, Татарстан Республикасы, Алексеевск районы, Кече Кызыльяр ав., Мәктәп ур., 12 й.

1.14. Учреждениенең уриашу урынынан читтә уриашкан һәм башлангыч гомуми белем бирү тәп гомуми белем бирү программасын һәм учреждение тарафынан әзерләнә һәм раслана торган ёстәмә гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыру буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы юридик зат булмаган һәм мәстәкйиль банк счетлары булмаган аерым структур бүлекчәсенә ия.

Аерымланган бүлекчәнен рәсми атамасы: Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районның «Сахаровка тәп белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесенең Кече Кызылъяр ав., Мәктәп ур., 12 й. аерымланган бүлекчәсе.

Аерымланган структур бүлекчәнен уриашу урыны: 422933, Татарстан Республикасы, Алексеевск районы, Кече Кызылъяр ав., Мәктәп ур., 12 й.

Аерымланган структур бүлекчәнен эшчәнлеге оешмандың локаль норматив акты белән регламентлана.

1.14. Учреждение гамәлгә куючысы функцияләрен һәм вәкаләтләрен Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районаны башкарма комитеты башкара, аның исеменнән Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районаны башкарма комитеты житәкчесе чыгыш ясый (алга таба - Гамәлгә куючы).

1.15. Мөлкәт милекчесе функцияләрен һәм вәкаләтләрен Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районның мөлкәти һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы гамәлгә ашыра (алга таба - Милекче).

1.16. «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районаны мәгариф бүлеге» МКУ карамагындагы учреждениесе (алга таба - Мәгариф бүлеге).

1.17. Күрсәтелгән органнарның вәкаләтләрен аеру Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районаны башкарма комитетының норматив хокукый акты нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.18. Учреждение Россия Федерациясе законнарында каралган мәгариф өлкәсендәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыруны тәэмин итү очен эшләр башкару, муниципаль хезмәтләр күрсәту очен булдырылган.

1.19. Учреждение Россия Федерациясе гражданнарына һәркем очен мөмкин булган һәм түләүсез гомуми белем алуга хокукны гамәлгә ашыру очен булдырылган.

1.20. Учреждениедә сәяси партияләрнең, ижтимагый-сәяси һәм дини хәрәкәтләрнең һәм оешмаларның (берләшмәләрнен) оештыру структураларын булдыру һәм аларның эшчәнлеге рөхсәт ителми.

1.21. Укучылар инициативасы белән Учреждениядә балалар ижтимагый берләшмәләре төзелергә мөмкин.

2. Учреждениенең максатлары, предметы һәм эшчәнлек төрләре

2.1. Учреждение үз эшчәнлеген федераль законнар, башка норматив хокукый актлар, муниципаль хокукый актлар һәм әлеге Устав нигезендә билгеләнгән эшчәнлек предметы һәм максатлары нигезендә гамәлгә ашыра.

2.2. Учреждение эшчәнлегенең предметы булып кеше, гайлә, җәмгыять һәм дәүләт мәнфәгатьләрендә һәркем очен мөмкин булган һәм түләүсез башлангыч

гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белем алуға Россия Федерациясе граждандарының конституциячел хокукларын ғамәлгә ашыру; сәламәтлекне саклауны һәм нығытуны тәэммин иту һәм шәхеснең һәръяклап үсеше очен уңай шартлар тудыру, шул исәптән укучыларның үзлегениән белем алуға һәм өстәмә белем алуға ихтыяжын канәгатындеру мөмкинлеге; ял итүне тәэммин иту, мәдәни, спорт һәм башка эшчәнлек очен шартлар тудыру тора.

2.3. Учреждение эшчәнлегенең төп максаты мәктәпкәчә белем бирүнен, башлангыч гомуми, төп гомуми белем бирүнен төп белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген ғамәлгә ашыру.

2.4. Учреждение эшчәнлекләренең төп максаты булмаган түбәндәге белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген ғамәлгә ашырырга хокуклы: өстәмә гомуми белем бирү программалары, һөнәри белем бирү программалары (лицензия булганда).

2.5. Учреждение әлеге Уставта каралган төп эшчәнлек төрләре нигезендә муниципаль бирем үти, ул Учредитель тарафыннан төзелә һәм раслана. Учреждение муниципаль биремне үтәүдән баш тартырга хокуклы түгел.

2.6. Муниципаль биремне үтәү очен, шулай ук ул булдырылган максатларга ирешү очен, Учреждение эшчәнлекнен төп төрләрен ғамәлгә ашыра:

- 1) мәктәпкәчә белем бирүнен төп белем бирү программасын ғамәлгә ашыру;
- 2) башлангыч гомуми белем бирүнен төп гомуми белем бирү программасын ғамәлгә ашыру;
- 3) төп гомуми белем бирү программасын ғамәлгә ашыру;
- 4) ғамәлдәге законнарда каралган очракларда укучылар очен ойда белем бирүне оештыру;
- 5) башлангыч гомуми белем бирүнен жайлыштырылган төп гомуми белем бирү программасын ғамәлгә ашыру;
- 6) төп гомуми белем бирүнен жайлыштырылган төп гомуми белем бирү программасын ғамәлгә ашыру;
- 7) өстәмә гомуми белем бирү программаларын ғамәлгә ашыру (лицензия булганда);
- 8) балаларны карау һәм тәрбияләүне ғамәлгә ашыру;
- 9) экстерннар очен арадаш аттестация оештыру һәм уздыру;
- 10) укучыларны тукландыруны оештыру буенча хезмәт күрсәтүләр;
- 11) индивидуаль уку планы буенча уқыту, шул исәптән тизләтелгән уқыту; ейрәнелә торган белем бирү программасы чикләрендә Учреждениенең локаль норматив акты белән билгеләнгән тәртиптә;
- 12) дәүләт йомтаклау аттестациясен уңышлы үткән затларга белем бирү туринде документлар, түбәндәге дәрәҗәдәге гомуми белем алуны раслый торган документлар: төп гомуми белем (төп гомуми белем туринде аттестат белән раслана);

2.7. Учреждение үзенә милек хокукинда яки башка закон нигезендә беркетелгән мөлкәтне файдаланып, эшчәнлекнен башка (белем булмаган) төрләрен ғамәлгә ашырырга хокуклы:

- 1) театраль тамашалар, концертлар һәм башка сәхнә чыгышларын оештыру

hәм кую эшчәнлеге;

- 2) физкультура-савыктыру эшчәнлеге (спорт чараларын, спорт бәйрәмнәрен, спорт ярышларын hәм турнирларны оештыру hәм уздыру);
  - 3) педагогика, гомуми hәм яшь психологиясе, гайлә hәм тәрбия психологиясе, hәнәри ориентация hәм гомуми белем алу мәсьәләләре буенча укучыларның ата-аналарына (законлы вәкилләренә) консультация хезмәте курсату;
  - 4) тиешле белем бирү программаларында hәм дәүләт белем бирү стандартларында каралмаган махсус курслар hәм дисциплиналар цикларын укыту;
  - 5) укыту-тәжрибә участогы hәм укыту-житештерү осталханәләре хезмәтләре;
  - 6) педагогик хезмәткәрләр, житәкче hәм башка категория хезмәткәрләр өчен методик чаралар оештыру hәм үткәрү (конкурслар, мастер-класслар, семинарлар, кинәшмәләр, конференцияләр, жыелышлар, фестивальләр, түгәрәк осталләр h.б.);
  - 7) каникуллар чорында укучыларның ялын hәм сәламәтләндереүен оештыру;
  - 8) төп гомуми белем бирү программаларын үзләштерүдә кыенлыклар кичерүче, ата-аналар (законлы вәкилләр) гарызнамәләре буенча үз үсешендә hәм социаль адаптациясендә укучыларга психологик-педагогик, медицина hәм социаль ярдәм курсату буенча хезмәт курсатуләр;
  - 9) балаларны карау hәм тәрбияләү хезмәтләре;
  - 10) физкультура-савыктыру хезмәтләре курсату;
  - 11) төрле юнәлештәге клубларда, студияләрдә, түгәрәкләрдә дәресләр оештыру;
  - 12) мәктәпкәчә яштәге балалар белән балаларны мәктәп тормышы шартларына яраклаштыру, 1 сыйныфка керүгә әзерлек буенча дәресләр оештыру;
  - 13) чаралар, конкурслар, фестивальләр оештыру hәм уздыру;
  - 14) фәнни продукция, интеллектуаль милек объектларын булдыру hәм тапшыру;
  - 15) грантларны да кертеп, конкурс нигезендә фәнни-тикшеренү эшләрен башкару;
  - 16) китапханә хезмәтләре курсату, спорт корылмалары, исәпләү техникасы, оештыру техникасы;
  - 17) Интернеттан файдалану буенча хезмәт курсатуләр;
  - 18) фәнни hәм иҗади, консультация, мәгърифәтчелек эшчәнлеге;
  - 19) гражданнарның сәламәтлеген саклау өлкәсендәге эшчәнлек;
  - 20) учреждение укучылары hәм хезмәткәрләре өчен экскурсияләр оештыру;
  - 21) педагог-психолог, педагог - логопедның индивидуаль консультацияләре;
  - 22) баланың психик hәм сөйләм үсешен коррекцияләү буенча индивидуаль дәресләр;
  - 23) балаларның психик hәм сөйләм үсешен коррекцияләү буенча төркем дәресләре;
  - 24) балаларның ялын оештыру;
  - 25) Учреждение милкендәге күчемсез мәлкәтне арендага бирү;
  - 26) нәшрият эшчәнлеге;
  - 27) фотога hәм видеога төшерү өлкәсендәге эшчәнлек.
- 2.8. Учреждение фәнни hәм (яисә) иҗади эшчәнлек алыш барырга хокуклы.
- 2.9. Мәгарифнен эчтәлеге Учреждениядә гамәлгә ашырыла торган гомуми

белем бирү программалары белән билгеләнә.

Учреждение белем бирү программаларының түбәндәгө төрләрен гамәлгә ашыра:

- төп гомуми белем бирү программалары;
- өстәмә гомуми белем бирү программалары.

2.10. Учреждение гомуми белем бируден түбәндәгө дәрәҗәләре нигезендә белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыра.

Мәктәпкәчә белем. Әлеге дәрәҗәдә федераль дәүләт стандартлары нигезендә мәктәпкәчә белем бирү программасы гамәлгә ашырыла.

Башлангыч гомуми белем. Әлеге дәрәҗәдә федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә башлангыч гомуми белем бирү программасы гамәлгә ашырыла.

Төп гомуми белем. Әлеге дәрәҗәдә федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә төп гомуми белем бирү программасы гамәлгә ашырыла.

2.11. Учреждение түбәндәгө юнәлешләр буенча өстәмә белем бирә:

- техник;
- табигый-фәнни;
- физкультура-спорт;
- сәнгатьчә;
- туристик-туган якны өйрәнүче;
- социаль-гуманитар.

3. Учреждение һәм мәлкәт эшчәнлеген мәлкәт һәм финанс белән тәэмин итү

3.1. Учреждение мәлкәтен формалаштыру чыганаклары түбәндәгеләрдән гыйбарәт: гамәлгә куючы законда билгеләнгән тәртиптә тапшырган мәлкәт, акча чаралары, керем китерә торган эшчәнлектән кергән керемнәр, акчалата һәм мәлкәти формага түләүсез керемнәр, шулай ук Россия Федерациясе законнары нигезендә башка чыганаклар.

3.2. Мәлкәт объектлары (биналар, корылмалар, автомобилләр, жиһазлар һәм башкалар) Гамәлгә куючы тарафыннан оператив идарә итү хокуқында Учреждениегә беркетелә.

3.3. Муниципаль биремне үтәү өчен Учреждениягә кирәклө жир кишәрлеге аца даими (вакыты чикләнмәгән) файдалану хокуқында бирелә.

3.4. Учреждение гамәлгә куючының һәм мәлкәт милекчесенең ризалыгыннан башка күчемсез мәлкәт һәм аца беркетелгән яисә үзенә бүлен бирелгән мәлкәт хисабына сатып алынган аеруча кыйммәтле күчемле мәлкәт белән эш итәргә хокуксыз.

3.5. Аеруча кыйммәтле күчемле мәлкәт дигәндә күчемле мәлкәт анлашыла, аннан башка үзенең устав эшчәнлеге Учреждениесе тарафыннан тормышка ашырылу шактый кыен булачак.

3.6. Мәлкәтне аерucha кыйммәтле күчемле мәлкәт категориясенә керту турындагы каар күрсәтелгән мәлкәтне Учреждениегә беркетү турында яисә күрсәтелгән мәлкәтне сатып алуга акчалар бүлен бирү хакында каар кабул итү

белэн бер үк вакытта кабул ителэ.

3.7. Учреждение үзенэ беркетелгэн милякне һэм үзенэ Учредитель булен биргэн аччага сатын алынган мөлкэтне өлөгө Уставта курсэтелгэн максатларны һэм эшчэнлек төрлөрен гамэлгэ ашыру очен генэ файдалана.

3.8. Мөлкэт белэн оператив идарэ итууне гамэлгэ ашырганда Учреждение түбэндэгелэргэ бурычлы:

- мөлкэтне нэтижэле файдалану;
- устав максатларында мөлкэтнен сакланышын һэм алардан файдалануын тээмин итэргэ;
- мөлкэтнен техник торышын начарайтуга юл куймаска (мөлкэтнен норматив тузуна бэйле рэвештэ начарлануга кагылмый);
- мөлкэткэ агуудагы ремонт ясарга.

3.9. Учреждениене финанс белэн тээмин иту расланган муниципаль бирэм нигезендэ субсидиялэр рэвешенде Татарстан Республикасы норматив хокукий актлары һэм гамэлгэ куючы тарафыннан раслана торган нормативлар нигезендэ гамэлгэ ашырыла.

3.10. Муниципаль бирэмне үтэүне финанс белэн тээмин иту, Учредитель тарафыннан Учреждениегэ беркетелгэн яисэ сатын алынган күчемсез мөлкэтне һэм аеруча кыйммэtle күчемле мөлкэтне тотуга чыгымнарны исэпкэ алыш, мондий мөлкэтне сатын алуга Учредитель тарафыннан үзенэ булен бирелгэн акчалар, салымнар түлэүгэ чыгымнар исэбеннэн, тиешле мөлкэт, шул исэптэн жир кишэрлеклэр таныла торган салым салу объектлары буларак гамэлгэ ашырыла.

3.11. Муниципаль бирэмне үтэүгэ бирелгэн финанс белэн тээмин иту күләме аны үтэү срокы дөвамында бары тик муниципаль бирэмне тиешле дэрэжэдэ үзгэрткэндэ генэ кими.

3.12. Учреждение муниципаль бурычтан тыш эшлэрне башкарырга, физик һэм юридик затлар очен түлэүле һэм бер үк төрле шартларда бертөрле хезмэт курсэтикэн очен өлөгө Уставта курсэтелгэн эшчэнлек төрлөре буенча хезмэтлэр курсэтергэ хокуклы (алга таба - түлэүле хезмэтлэр).

3.13. Түлэүле хезмэтлэрне оештыру һэм курсэту тэргибе Учреждениене локаль норматив акты белэн билгелэнэ. Түлэүле хезмэтлэр курсэтикэн очен түлэүне билгелэү тэргибен Учредитель билгели.

3.14. Учреждение устав эшчэнлеген гамэлгэ ашыру очен Россия Федерациясе законнарында билгелэнгэн тэргиптэ өстэмэ финанс һэм матди чаалар жэлеп итэргэ хокуклы:

- өстэмэ түлэүле мэгариф хезмэтлэр курсэтикэн очен алынган физик затлар, предприятиелэр, учреждениелэр, оешмалар акчалары;
- физик һэм юридик затларныц ирекле иганэлэрэ;
- физик һэм юридик затларныц максатчан кертемнэрэ;
- продукцияне һэм хезмэт курсэтулэрне сатудан алынган керем, шулай ук табыш китерэ торган башка керемнэн, рөхсэл итэлгэн эшчэнлектэн;
- Россия Федерациясе законнары нигезендэ башка чыганаклардан акчалар.

3.15. Өстэмэ финанс чаалары мэгариф процессын тээмин иту, үстерү һэм камиллэштерү ихтыяжларына Учреждение тарафыннан файдаланыла. Учреждение тарафыннан өстэмэ акчалар жэлеп иту Учреждение эшчэнлеген финанс белэн

тээмин итуңец нормативларын һэм (яисэ) абсолют куләмнәрен бюджет акчалары исәбеннән киметүгэ китерми.

3.16. Учреждениегэ бирелө торган түләүле өстәмә белем бирү һэм башка хезмәт күрсәтүләрдән керем белем бирү процессын тээмин иту, үстерү һэм камилләштерү ихтыяжларына Учреждение тарафыннан файдаланыла.

3.17. Өстәмә финанс чараларын жәлеп иту Учреждение эшчәнлеген финанс белән тээмин итуңец нормативларын һэм (яисэ) абсолют куләмнәрен бюджет акчалары исәбеннән киметүгэ китерми.

3.18. Учреждение муниципаль контрактлар төзү юлы белән тиешле финанс ельни бүләп бирелгән бюджет ассигнованиеләре чикләрендә бюджет акчалары исәбеннән товарлар, эшләр һэм хезмәт күрсәтүләр китерүгэ заказчы булырга хокуклы.

4. Эшчәнлекне оештыру һэм Учреждение белән идарә иту

4.1. Учреждение федераль һэм республика дәрәҗәсендәге норматив хокукый актлар һэм әлеге Устав нигезендә гамәлгә ашырыла һэм бердәм житәкчелек һэм коллегиальлек принципларын берләштерү нигезендә төзелә.

4.2. Идарә органнарының структурасы, аларны формалаштыру тәртибе, вәкаләтләр һэм компетенциясе Учреждение тарафыннан каарлар кабул иту һэм Учреждение исеменнән чыгыш ясау тәртибе Идарә органнары эшчәнлеген регламентлаштыручы Россия Федерациясе законнары, әлеге Устав һэм локаль норматив актлар белән билгеләнә.

4.3. Учреждениенең бердәм башкарма органы - Учреждение эшчәнлегенә агымдагы житәкчелек итүче директор.

4.4. Учреждение директоры үз вазыйфасына билгеләнә һэм «Алексеевск муниципаль районы мәгариф бүлеге» МКУ башлыгы боерыгы белән мәгариф өлкәсендә вәкаләтләр булешу һэм мәгариф оешмасы житәкчесе вазыйфасына билгеләү тәртибе нигезендә үз вазыйфасыннан азат ителә.

4.5. Директорның вәкаләтләре чоры хезмәт килешүе белән билгеләнә.

4.6. Мәгариф, фән, административ, финанс-икътисадый эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен Учреждение директоры боерыклар чыгара.

4.7. Учреждение директоры үз эшчәнлеген гамәлгә ашыра

4.8. Учредитель тарафыннан расланган вазыйфаи инструкция.

4.9. Директор үз вәкаләтләренең бер өлешен урынбасарларга, шул исәптән үзе булмаганда вакытлыча тапшырырга хокуклы.

4.10. Учреждение директоры ышанычнамәсез Учреждение исеменнән эш итә, шул исәптән аның мәнфәгатьләрен дәүләт һэм муниципаль органнарда, суд системасы органнарында ялый, аның исеменнән алып-бирешләр кыла.

4.11. Директор компетенциясенә керә:

- түбәндәгә раслау:

- 1) Учреждениенең локаль норматив, боерык актлары;
- 2) финанс һэм матди чаралар керү һэм аларны тоту турында еллык хисап;
- 3) үз-үзенә тикишерү нәтижәләре турында хисап;
- 4) Учреждениенең штат расписаниесе һэм тарификация исемлекләре;

- 5) Учреждениенец белем бирү программалары;
- 6) Учреждениене үстерүү программасын гамәлгә куючы белән килештереп;
- 7) дәрестелекләр исемлеге дәүләт аккредитациясе булган башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыручи оешмалар тарафыннан файдалануга кертелгән дәрестелекләрнең расланган федераль исемлеге нигезендә, шулай ук күрсәтелгән белем бирү программаларын гамәлгә ашырганда мондый оешмалар тарафыннан файдалануга кертелгән уку пособиеләре;
- 8) Учреждениенең уқыту планы;
- 9) Учреждениенең календарь уку графигы;
- 10) дәрестән тыш эшчәнлекнен уку предметлары һәм курслары буенча эшче программалары;
- 11) агымдагы контрольне гамәлгә ашыру һәм арадаш аттестация узу графигы;
- 12) Укучыларны бүләкләү өчен уқыту, физкультура, спорт, ижтимагый, фәнни, фәнни-техник, иҗади, эксперименталь һәм инновацион эшчәнлектәге уңышлары өчен төркемнәр һәм бүләкләү шартлары нигезендә исемлекләр;
- 13) Учреждение эше планнары.
  - хезмәткарләрне эшкә кабул итү; алар белән эш шартнамәләрен төзү һәм өзү;
  - вазыйфаи бурычларны бүлү;
  - хезмәткарләргә өстәмә һөнәри белем бирү шартларын булдыру һәм оештыру; хезмәткарләргә өстәмә һөнәри белем бирү;
    - укучыларны уқытуга кабул итү;
    - әлеге Устав һәм федераль һәм региональ законнар норматив хокукый актлары таләпләре нигезендә белем бирү һәм башка эшчәнлекне гамәлгә ашыруны оештыру;
    - Учреждение мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучыларның хокукларын үтәү;
    - локаль норматив, боерык бирү актларын әзерләүне, карауны, кабул итүне оештыру;
    - Учреждение хезмәткарләренең эш режимын оештыру һәм Учреждение эше режимын үтәүне тикшереп тору;
    - Учреждение идарәсенең коллегиаль органнары каарларын үтәүне туктатып тору яисә аларны законнарга, әлеге Уставка һәм Учреждениенең башка локаль норматив актларына каршы килә торган каарларга вето салу хокуки;
    - гражданлык-хокук килешүләре, контрактлар төзү;
    - ышанычнамәләр бирү;
    - Учреждение мәлкәте белән эш итү хокукуын гамәлдәге законнарда һәм әлеге Уставта билгеләнгән чикләрдә гамәлгә ашыру;
    - Учреждение идарәсенең коллегиаль органнарының әлеге Устав һәм локаль норматив актлар белән билгеләнгән аерым компетенциясен тәшкил итмәгән башка мәсьәләләрне хәл итү.
- 4.11. Директорга башка житәкче вазыйфалар (педагогик эшчәнлектән тыш) белән Учреждение эчендә яки тышында берләштерергә рөхсәт итлеми.
- 4.12. Директор үзенә йөкләнгән вазыйфаларны (шәхси, матди) үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән өчен гамәлдәге законнар һәм хезмәт шартнамәсе нигезендә жаваплы була.
- 4.13. Идарәненең коллеги органнары түбәндәгеләр:

- Учреждение хезмәткәрләренең гомуми жыелышы;
- Педагогик совет.

4.14. Белем бирү оешмасы белән идарә итү мәсьәләләре буенча һәм белем бирү оешмасы тарафыннан аларның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагыла торган локаль норматив актлар кабул иткәндә балигъ булмаган укучыларның, ата-аналарның (законлы вәкилләрнең) һәм педагогик хезмәткәрләрнең фикерләрен исәпкә алу максатларында, Учреждениядә укучы һәм балигъ булмаган укучыларның, ата-аналарның (законлы вәкилләрнең) инициативасы буенча Учреждениедә төzelә һәм эшли:

- 1) Укучылар советы;
- 2) Балигъ булмаган укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләре) советы - Ата-аналар комитеты;
- 3) Учреждение хезмәткәрләре һөнәри берлеге.

4.15. Учреждениядә мәжбүри булган: күзәту советы, попечительләр советы кебек мәжбүри булмаган идарәненең коллегиаль органнарын формалаштырырга мөмкин. Компетенция, структура, формалаштыру, эшчәнлек тәртибе, вәкаләтләр чоры Учреждениенең локаль норматив акты белән жайга салына.

4.16. Учреждениядә кинәшү һәм кинәш бирү вәкаләтләре булган коллегиаль идарә органинары: методик совет, методик берләшмә, директор каршындагы кинәшмә төzelергә мөмкин. Компетенция, структура, формалаштыру, эшчәнлек тәртибе, вәкаләтләр чоры Учреждениенең локаль норматив акты белән жайга салына.

4.17. Учреждение хезмәткәрләренең гомуми жыелышы - идарәненең коллегиаль органы (алга таба - Гомуми жыелыш).

4.18. Гомуми жыелыш составына хезмәткәрләр керә, алар очен Учреждение хезмәт шартнамәләре нигезендә төп эш урыны булып тора. Хезмәткәрләрнең гомуми жыелышы идарәненең дайми эшләүче органы булып тора һәм вакытсыз гамәлдә була.

4.19. Гомуми жыелыш эшендә катнашу аның әгъзалары тарафыннан иҗтимагый башлангычларда - түләүсез гамәлгә ашырыла.

4.20. Гомуми жыелыш рәисе - Учреждение директоры (Учреждение директоры вазыйфаларын башкаручы зат). Житәкченең вәкаләтләре вазыйфага билгеләнү датасыннан башлана һәм Учреждение директоры вазыйфасыннан азат итү датасы туктатыла.

4.21. Гомуми жыелыш кирәк булган саен жыела, ләкин календарь елга ике тапкырдан да ким түгел. Гомуми жыелыш рәис, педагогия советы инициативасы буенча, гомуми жыелышның кименде дүрттән бере инициативасы белән жыелыша мөмкин.

4.22. Гомуми жыелыш, әгәр анда Гомуми жыелышның исемлек составыннан кименде 2/3 катнашсалар, хокуклы була. Каарлар кабул итү гомуми жыелышта катнашучы әгъзаларының гади күпчелек тавышы белән ачык тавыш бирү юлы белән гамәлгә ашырыла. Тавышлар тигез булганда, гомуми жыелыш рәисе тавышы хәлиткеч булып тора.

4.23. Гомуми жыелыш каары читтән торып тавыш бирүне уздыру юлы белән Гомуми жыелыш утырышын уздырмыйча (сораштыру юлы белән) кабул ителергә

мөмкин. Мондый тавыш бирү документлар алмашу юлы белэн тапшырыла торган һәм кабул ителә торган хәбәрнең аутентивлыгын һәм аларның документаль раславын тәэмин итүче теләсә кайсы элемтә төре ярдәмендә үткәрелергә мөмкин.

4.24 Гомуми жыельши компетенциясенә караган мәсьәләләр буенча һәр хезмәткәр бер тавыш хокукуна ия. Гомуми жыельши утырышында хезмәткәр булмаганда, тавыш бирү хокуку башка затларга тапшырыла алмый.

4.25. Гомуми жыельши утырыши һәм аның каарлары беркетмәләр белән рәсмиләштерелә. Протоколлар Учреждениядә дайми саклана.

4.26. Учреждение хезмәткәрләренең гомуми жыельшы:

1) Учреждениенең күмәк шартнамәсен һәм ана үзгәрешләр кабул итә, эчке хезмәт тәртибе кагыйдаләрен;

2) учреждение хезмәткәрләре белән хезмәт мөнәсәбәтләрен жайга сала торган локаль норматив актлар кабул итә;

3) социаль яклау мәсьәләләрен карый һәм учреждение хезмәткәрләренә социаль ярдәм турында каар кабул итә;

4) Учреждение хезмәткәрләренең коллектив таләпләрен чыгара һәм коллектив хезмәт бәхәсен хәл итүдә катнашу очен вәкаләтле вәкилләрне сайлый;

5) хезмәткә түләү һәм хезмәткәрләрне қызыксындыру турында локаль норматив актларга керүче хезмәткәрләренең критерийларын һәм нәтиҗәлелеге күрсәткечләрен билгели;

6) Учреждение комиссияндә хезмәткәрләр вәкилләрен сайлый;

7) Учреждениядә хезмәт дисциплинасының торышы мәсьәләләре турында фикер алыша, аны нығыту буенча тәкъдимнәр бирә;

8) тармак, ведомство бүләкләре белән бүләкләү очен хезмәткәрләрне күрсәтү һәм аларга мактаулы исемнәр бирү турындагы мәсьәләләрне карый;

9) директор инициативасы буенча фикер альшуга чыгарыла торган башка мәсьәләләрне карый.

4.27. Гомуми жыельши Учреждение исеменнән чыгышы ясарга хокуксыз.

4.28. Гомуми жыельшының компетенциясе чикләрендә кабул ителгән һәм гамәлдәге законнарга һәм әлеге Уставка каршы килми торган каарлары Учреждение директорына һәм барлык хезмәткәрләренә тәкъдим ителә.

4.29 Учреждение директоры боерыгы белән расланган Хезмәткәрләренең гомуми жыельшы каарлары үтәлу очен мәжбүри була.

4.30. Хезмәткәрләренең гомуми жыельшы эшчәнлеген оештыру тәртибе, читтән торыш тавыш бирүне үткәру тәртибе (сораштыру юлы белән) Учреждениенең локаль норматив акты белән жайга салына.

4.31. Учреждениенең педагогик советы тәрбия һәм укытуның бердәм максатчан юнәлешле процессына гомуми житәкчелекне гамәлгә ашыручи коллегиаль идарәненең дайми эшләүче органы булып тора.

4.32. Учреждениенең педагогик советы вакыты юк.

4.33. Учреждениенең Педагогия советы составына түбәндәгеләр керә: Учреждение директоры (директор вазифаларын башкаручы зат), директор урынбасарлары, Учреждениядә хезмәт килешүе нигезендә эшләүче барлык педагогик хезмәткәрләр, ата-аналар комитеты рәисе, Укучылар советы вәкиле.

4.34.Педагогия советы композициясе:

- 1) Учреждениенең белем бириү программаларын кабул итә;
- 2) ағымдагы уку елына уқыту планын, календарь уку графигын, уку предметларының, курсларының, дисциплиналарының (модульләрнен), башка компонентларының эш программаларын, тәрбия эшениң календарь планын, аттестация формаларын кабул итә;
- 3) уку елына планнар кабул итә;
- 4) Учреждение үсеше программын кабул итә;
- 5) белем бириү процессын оештыруны регламентлаучы локаль норматив актлар кабул итә;
- 6) ағымдагы уку елына башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем бириү уку-уқыту программаларын дәүләт аккредитациясенә ия булган белем бириү программаларын, шулай ук күрсәтелгән белем бириү программаларын гамәлгә ашырганда файдалануга тәкъдим ителгән дәреслекләрнен расланган федераль исемлеге нигезендә дәреслекләр исемлеген, шулай ук күрсәтелгән белем бириү программаларын гамәлгә ашырганда файдалануга көртелгән уку-уқыту пособиеләрен кабул итә;
- 7) Учреждениенең белем бириү эшчәнлегенең төп юнәлешләрен билгели;
- 8) Учреждениенең белем бириү программаларын үзләштерүнен планлаштырылган нәтижәләренә ирешүгә мониторинг һәм анализ ясый;
- 9) ағымдагы контроль, арадаш һәм дәүләт йомгаклау аттестациясе нәтижәләрен мониторинглауны һәм анализлауны гамәлгә ашыра;
- 10) уқыту һәм тәрбия, мәгариф технологияләре, электрон уқыту ысулларын көртү, куллану һәм камилләштерү турында карап кабул итә;
- 11) педагогик хезмәткәрләрнен квалификациясен күтәрүгә, аларның белем бириү процессы һәм мәгариф технологияләре методикаларыннан, шул исәптән дистанцион белем бириү технологияләреннән файдалану һәм камилләштерү буенча иҗади инициативаларын үстерүгә ярдәм итә;
- 12) арадаш аттестацияне үткөрү рәвешләре һәм тәртибе турында карап кабул итә;
- 13) белем бириүнен сыйфатын бәяләүнен эчке системасы эшчәнлеген тәэмин итү, үз-үзенә тиңшерүне үткөрү формасы, периодлылығы һәм тәртибе турында карап кабул итә;
- 14) академик бурычлары булмаган һәм уку планын яисә индивидуаль уқыту планын тулысынча үтәгән укучыларны дәүләт йомгаклау аттестациясенә көртү турында карап кабул итә;
- 15) арадаш аттестацияне уңышлы үткән укучыларны киләсе сыйныфка күчерү турында карап кабул итә;
- 16) нигезле сәбәпләр буенча аттестация узмаган яисә академик бурычлары булган шартлы укучыларны киләсе сыйныфка күчерү турында карап кабул итә;
- 17) ата-аналар (законлы вәкилләр) каралганча, психологик-медик-педагогик комиссия киңәшләре нигезендә кабат уқытуга, жайлапштырылган белем бириү программалары буенча уқырга күчерү яисә, ача белем бириү вакытыннан алда академик бурычын юкка чыгармаган, укучыларның индивидуаль уқыту планы буенча укуга күчү турында карап кабул итә;
- 18) академик бурычны билгеләнгән срокта бетермәгән башлангыч гомуми,

төп гомуми һәм урта гомуми белем бирү программалары буенча укучыларга гайлә белеме формасында белем алуны дәвам итү түрында карап кабул итә;

19) төп гомуми белем һәм уртача гомуми белем һәм аларга күшымталар түрында аттестатлар бирү түрында карап кабул итә;

20) законда һәм әлеге Уставта каралған очракларда укучыны Учреждениедән тәшереп калдыру түрында карап кабул итә;

21) укучыларны бүләкләү түрында карап кабул итә;

22) педагогик вазыйфаларны биләүгә конкурс итълан итү һәм аның шартларын раслау түрында карап кабул итә;

23) Учреждениядә гамәлгә ашырыла торган һәм Россия Федерациясе законнары белән тыелмаган укучыларның, ата-аналарның (законлы вәкилләрнен) ижтимагый берләшмәләре эшчәнлегенә Учреждение белән идарә итүне камилләштерү буенча күрсәтелгән берләшмәләрнен дәлилләнгән тәкъдимнәрен карау юлы белән, шулай ук аларның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагыла торган локаль норматив актлар кабул ителгәндә булышлык күрсәтә.

4.35. Педагогия советы үз составыннан рәисне һәм секретарьне сайлый. Рәис һәм секретарны сайлау тәртибе һәм аның вәкаләтләре чоры Учреждениенең локаль норматив акты белән билгеләнә.

4.36. Педагогия советы утырышы һәм аның каарлары беркетмәләр белән рәсмиләштерелә. Протоколлар Учреждениядә дайми саклана.

4.37. Учреждениенең педагогик советы рәисе тарафыннан кимендә дүрттән бер тапкыр чакырыла. Педагогия советының чираттан тыш утырышлары аның санының өчтән береннән ким булмаган өлеше булган рәис яки инициатив төркем таләбе буенча уздырыла.

4.38. Педагогия советы утырышын (көндөзге булектә - катнашучыларның шәхси катнашында, читтән торып видеоконференц-элемтә системаларын кулланып) үткәру рәвеше рәис тарафыннан билгеләнә.

4.39. Педагогия советы каары, аның утырышында составының кимендә өчтән икесе катнашса һәм карап өчен катнашучылар санының яртысыннан артыгы тавыш бирсә, хокуклы дип санала.

Тавыш бирү процедурасы Учреждениенең Педагогия советы утырышында билгеләнә. Тавышлар саны тигез булганда, Учреждение Педагогик советы рәисе тавышы хәлиткеч булып тора.

4.40. Педагогия советы Учреждение исеменнән чыгыш ясарга хокуклы түгел.

4.41. Педагогия советының үз компетенциясе чикләрендә кабул ителгән каарлары белем бирү мәнәсәбәтләрендә катнашучыларның барысы тарафыннан да үтәлүе мәжбури. Педагогия советы каарлары Учреждение директоры боерыклары белән раслана.

4.42. Педагогия советы эшчәнлеген оештыру, утырышлар үткәру тәртибе Учреждениенең локаль норматив акты белән билгеләнә.

4.43. Укучылар Учреждение белән идарә итүдә укучылар Советы эшчәнлеге аша катнашырга хокуклы.

Укучылар Советы - укучыларның сайланулы вәкиллекле органы:

- Учреждение идарәсенең коллегиаль органнарында укучыларның мәнфәгатьләрен чагылдыра;

- укучыларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклый;

- балигъ булмаган укучыларның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы локаль норматив актлар кабул итү мәсьәләләре буенча фикер белдерә.

4.44. Укучыларның структурасы, вәкаләтләрен формалаштыру тәртибе, эшчәнлек тәртибе һәм каарлар кабул итү тәртибе, белем алучыларның Советы вәкаләтләре Учреждениенең локаль норматив актлары белән билгеләнә.

4.45. Учреждение белән идарә итүдә ата-аналарның катнашу формасы Учреждениенең ата-аналар комитеты. Ата-аналар комитеты - сайланулы вәкиллекле коллегиаль орган. Ата-ана комитетының структурасы, вәкаләтләрен формалаштыру тәртибе, эшчәнлек тәртибе һәм каарлар кабул итү, вәкаләтләре Учреждениенең локаль норматив актлары белән билгеләнә.

4.46. Ата-аналар комитеты ата-аналар (законлы вәкилләр) инициативасы белән төzelә һәм аларның ижтимагый үзешчәнлеге формасы булып тора. Ата-аналар комитеты Учреждение укучыларының барысының да яисә ата-аналарның (законлы вәкилләриен) мәнфәгатьләрен яклый.

4.47. Мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар - укучылар, балигъ булмаган укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләре), педагогик хезмәткәрләр һәм аларның вәкилләре, Учреждение. Белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучыларның хокукый статусы (компетенциясе, вәкаләтләре, хокуклары, бурычлары, жаваплылығы) гамәлдәге законнар һәм Учреждениенең локаль норматив актлары нигезләмәләре белән җайга салына.

4.48. Учреждение белән идарә итүдә педагогик хезмәткәрләрнең катнашу тәртибе түбәндәгечә билгеләнә: педагогик хезмәткәрләр идарәнең коллегиаль органнары утырышларында тавыш бирү хокукуна ия, белем бирү программаларын, шул исәптән укыту планинарын, календарь уку графикларын, уку предметларының, курсларның, дисциплинарның (модульләриен), методик материалларының һәм мәгариф программаларының башка компонентларының эш программаларын эшләүдә катнашу; белем бирү оешмасы эшчәнлегенә кагылышлы мәсьәләләрне, шул исәптән идарә органнары һәм ижтимагый оешмалар аша, фикер альшуда катнашу; белем бирү процессын үзгәрту һәм яхшырту буенча тәкъдимнәр керту.

4.49. Элеге Уставны күп тапкырлар тупас бозган өчен Учреждение Педагогия советы каары буенча, дисциплинар түләтү чарасы буларак, 15 яшкә житкән укучыны Учреждениедән чыгару рөхсәт ителә. Элеге Уставны тупас бозу дип белем алучыны бозу таныла, ул йогынты ясый яки реаль рәвештә авыр нәтижәләргә китерергә мөмкин:

- Укучыларның, хезмәткәрләриен, Учреждениегә килүчеләрнең сәламәтлегенә һәм тормышына зыян китерү;
- Учреждение мөлкәтенә, укучыларның, хезмәткәрләрнең, Учреждениегә килүчеләрнең мөлкәтенә зыян китерү;
- Учреждение эшен дезорганизацияләү.

4.50. Инженер-техник, административ-хужалық, житештерү, укыту-ярдәмче, медицина һәм башка вазыйфалар биләү хокукуна квалификация белешмәлекләрендә һәм (яисә) һөнәри стандартларында курсателгән квалификация таләпләренә жавап биручे затлар ия.

4.51. Хезмәткәрләрнең хокуклары һәм бурычлары (педагогик хезмәткәрләрдән

тыш).

Хезмәткәр түбәндәгеләргә хокуклы:

- федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм шартларда хезмәт шартнамәсен төзү, үзгәрту һәм өзү;
- ана хезмәт килешүе белән бәйле эш бирү;
- хезмәтне саклауның дәүләт норматив таләпләренә һәм күмәк шартнамәдә каралган шартларга туры килә торган эш урыны;
- квалификациясе, кыснлыгы, башкарылган эшнен күләме һәм сыйфаты нигезендә хезмәт хакын тулысынча түләүдә;
- аерым һөнәрләр һәм хезмәткәрләрнең категорияләре очен кыскартылган эш вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, атналык ял көннәре, эшләми торган бәйрәм көннәре, еллык отпусклар очен түләнә торган ял көннәре бирү белән тәэммин ителә торган ял;
- хезмәт шартлары һәм эш урынында хезмәтне саклау таләпләре турында, хезмәт шартларын махсус бәяләү турында законда каралган хокукларны гамәлгә ашыруны да кертеп, тулы дөрес мәгълүмат;
- башка федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә әзерләү һәм өстәмә һөнәри белем бирү;
- һөнәри берлекләр төзү хокукуны да кертеп, үз хезмәт хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау очен аларга керүне дә кертеп, берләштерү;
- Учреждениядә «Россия Федерациясенә мәгариф турында» 2012 елның 29 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда, әлеге Устав, башка федераль законнарда һәм коллектив шартнамәдә каралган рәвешләрдә катнашу;
- коллектив сейләшүләр алыш бару һәм коллектив шартнамәләр һәм килешүләр төзү, шулай ук коллектив шартнамәнен, килешүләрнең үтәлеше турындагы мәгълүматка;
- законнар белән тыелмаган барлык ысууллар белән үзенең хезмәт хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау;
- индивидуаль һәм күмәк хезмәт бәхәсләрен, забастовка хокукуны да кертеп, Россия Федерациясенә Хезмәт кодексында, башка федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә хәл итү;
- хезмәт бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә ана китергән зыянны каплау һәм Федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә мораль зыянны компенсацияләү;
- федераль законнарда, муниципаль хокукий актларда каралган очракларда мәжбүри социаль иминләштерү;
- Россия Федерациясенә хезмәт законнары нигезендә башка хокуклар.

Хезмәткәр бурычлы:

- хезмәт килешүе белән ана йөкләнгән хезмәт бурычларын намус белән үтәргә;
- Эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен үтәргә;
- хезмәт дисциплинасын сакларга;
- хезмәтнең билгеләнгән нормаларын үтәргә;
- хезмәтне саклау һәм хезмәт иминлеген тәэммин итү таләпләрен үтәргә;
- эш бируче һәм башка хезмәткәрләр мөлкәтенә (шул исәптән эш биручедә булган оченче зат мөлкәтенә, әгәр эш бируче әлеге мөлкәтнең сакланышы очен жаваплы булса) сак карарга;

- эш биручегэ йэ кешелэрнең гомеренә ләм сәламәтлегенә куркының тудыручы вәзгияттарында түрдөн-түрдө житекчегэ, эш бируч мәлкәтнең сакланышы түрдөнде (шул исәптән эш биручедә булган өченче зат мәлкәт, эгәр эш бируч мәлкәтнең сакланышы очен жаваплы булса) кичекмәстән хәбәр итәргә;

- бөнэри стандарт талэглэрэнэ туры килергэ;

Учреждениенең локаль норматив актлары нигезендә аттестация узарға:

- Россия Федерациисе законнарында билгеләңгән тәртиптә хезмәтне саклау өлкәсендә белем һәм күнекмәләрне уқыту һәм тиңшеру:

- Учреждение Уставын, эчке хезмәт тәртибе кагыйдаләрен утарға:

- Россия Федерациисенең гамәлдеге хезмәт законнары нигезендэ башка бурычлар.

Хезмәткәр жаваплы:

- үзенэ йөкленгэн бурычларны үтэмэгэн яки тиешенчэ үтэмэгэн очен, аларның төре һәм чарасы гамәлдәге законнар нигезендә билгеләнә:

- эш бирүчегэ китерелгэн зыян өчен.

5. Учреждениенең локаль норматив актлары

5.1. Учреждение белем бирү мөнәсәбәтләрен һәм гамәлгә ашырыла торган башка эшчәнлекне жайга сала торган нормаларны үз компетенциясе чикләрендә Россия Федерациясе законнары нигезендә гамәлгә ашыруучы локаль норматив актлар кабул итә.

5.2. Локаль норматив актлар Учреждениенең Педагогик советы, Гомуми жыелыш тарафыннан кабул итөлә һәм Учреждение директоры тарафыннан әлеге Уставның 4 бүлгелендә билгеләнгән компетенциясе нигезенә раслана.

5.3. Учреждениедә укучыларның һәм хезмәткәрләренең хокукларына кагылышлы локаль норматив актлар, балигъ булмаган укучыларның - ата-аналарның (законлы вәкилләренең) Советы, шулай ук Учреждение хезмәткәрләренең хезмәт законнарында, һөнәри берлегендә каралган тәртиптә һәм очракларда кабул ителе.

5.4. Каар кабул итү алдыннан локаль норматив акт проекты текст рэвешенде Учреждениенең рәсми сайтында укучыларны, ата-аналарны (законлы вэкиллэрне), Учреждение хезмәткәрләрен таныштыру өчен «Локаль норматив актлар проектлары» махсус бүлгендә урнаштырыла. Укучылар советы, балигъ булмаган укучыларның ата-аналары (законлы вэкилләре) ата-аналар советы - Ата-аналар комитеты, учреждение хезмәткәрләренең һөнәри берлеге локаль норматив акт проектын урнаштырган көннән алыш биш эш көненән дә соңга калмыйча Педагогия советына, проект буенча гомуми жысельші язма рэвештә дәлилләнгән фикерне жибәрэ.

5.6. Эгээр тиешле Совет (хезмэткэрлэрнең һөнәри берлеге) локаль норматив акт проекты белэн ризалыгын белдерсэ, йэ мотивлаштырылган фикер 5.5 пунктында курсэтелгэн өнгө көрмэсэ. Элэгэ Устав срогоы, Педагогия советы, Гомууми жыелыш локаль норматив акт қабул итэ.

5.7. Тиешле Советның дәлилләнгән фикеренде локаль норматив акт проекти

белән ризалык булмаса йә аны камилләштерү буенча тәксидимнәр булмаса, Педагогия советы, Гомуми жыелыш әлеге фикер белән тулысынча яисә өлешчә килемшергә һәм локаль норматив акт проектина үзгәрешләр кертергә йә фикер белән килемшәскә һәм башлангыч редакциядә локаль норматив акт кабул итәргә хокуклы.

5.8. Укучыларның яисә Учреждение хезмәткәренең нигезләмәләрен мәгариф турындагы законнарда, хезмәт законнарында билгеләнгән нигезләмәләр белән чагыштырганда начарайта торган локаль норматив актлар нормалары йә билгеләнгән тәртигне бозып кабул итәлгән, Учреждение кулланылмый һәм юкка чыгарылырга тиеш.

6. Мәнфәгатьләр конфликтының булдырмау һәм жайга салу

6.1. Мәнфәгатьләр конфликтты дигәндә, Учреждение хезмәткәренең шәхси кызыксынучанлыгы аның хезмәт бурычларын тиешенчә үтәвенә йогынты ясарга мөмкин һәм шул ук вакытта Учреждение хезмәткәренең шәхси кызыксынуы арасында каршылыклар туа яки килеп чыгарга мөмкин, ул аның хезмәткәре булыш тора, Учреждениенең мәлкәтенә һәм (яисә) эшлекле аbruена зыян китерергә сәләтле.

6.2. Хезмәттәге бурычларын тиешенчә үтәүгә йогынты ясый яисә йогынты ясый ала торган Учреждение хезмәткәренең шәхси кызыксынуы дигәндә Учреждение эшчесенең хезмәт бурычларын акча, кыйммәтләр, башка милек, шул исәптән мәлкәти хокуклар, яисә милек характеристындағы хезмәтләрне үзен өчен яки оченче затлар өчен алу мөмкинлеге андашыла.

6.3. Учреждение директоры Учредительгә вазыйфаи бурычларын үтәгәндә мәнфәгатьләр конфликттына китерә торган яисә китерергә мөмкин шәхси кызыксынуы барлыкка килү турында хәбәр итәргә тиеш.

6.4. Учреждение хезмәткәре Учреждение директорына вазыйфаи бурычларын үтәгәндә мәнфәгатьләр конфликттына китерә торган яисә китерергә мөмкин шәхси кызыксынуы барлыкка килү турында хәбәр итәргә тиеш.

6.5. Учреждение директорына хәбәр итү тәртибе, хәбернамәләрдә булган белешмәләр исемлеге, әлеге белешмәләрне тикшерүне оештыру һәм хәбернамәләрне теркәү тәртибе Учреждение директоры тарафыннан билгеләнә.

7. Йомгаклау нигезләмәләре

7.1. Учреждение, мәгариф турындагы кануниарда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алыш, граждан законнарында билгеләнгән тәртиштә реорганизацияләнә яисә бетерелә.

7.2. Әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр Учреждение аларны Учредитель тарафыннан гамәлгә куючы һәм Россия Федерациясе законнары билгеләгән тәртиптә раслау юлы белән кертелә.

7.3. Уставка үзгәрешләр аларны Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвендә алганнын соң үз көченә керә.

7.4. Учреждение бетерелгән очракта, кредиторларның таләпләрен канәгатьләндергәннән соң калган оператив идарә хокукындағы Учреждениегә беркетелгән мәлкәт, шулай ук федераль законнар нигезендә аның йөкләмәләре

буенча түләтү алына алмаган мөлкөт, тиешле мөлкөт милекчесенә ликвидация комиссиясе тарафынан тапшырыла һәм мәгарифне үстерү максатларына жибәрелә.

7.5. Әлеге Устав билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәве үткән вақыттан үз көченә керә.